

Julijana Vöröš

Znani Pomurci na portalu Obrazi slovenskih pokrajin

Življenjepisni podatki o znanih osebnostih so že od nekdaj pritegovali pozornost. Kdo pravzaprav so ljudje, ki jih poznamo in so se s svojim delovanjem izpostavili v javnosti? Za kaj vse so zaslužni? Koliko dela so pustili za sabo? In nenazadnje: koliko so stari? Na vsa ta in podobna vprašanja nudi odgovore spletni biografski leksikon, ki je bil leta 2012 zasnovan pod okriljem Mestne knjižnice Kranj. Od leta 2020 nosi naslov *Obrazi slovenskih pokrajin*. Razdeljen je na devet območij. Sooblikujejo ga Osrednje območne knjižnice v sodelovanju s knjižnicami, ki spadajo zraven: Primorci (knjižnici v Kopru in Novi Gorici), Gorenjci (knjižnica v Kranju), Osrednjeslovenski (Mestna knjižnica Ljubljana), Dolenjci (knjižnica v Novem mestu), Celjskozasavski (knjižnica v Celju), Korošci (Knjižnica na Ravnah na Koroškem), Štajerci (Mariborska knjižnica), Spodnjepodravci (Ptujska knjižnica) in Pomurci (Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota). Poseben razdelek je namenjen Slovincem v zamejstvu in po svetu, ki ga pokrivata Narodna in študijska knjižnica v Trstu in Slovenska študijska knjižnica v Celovcu, vanj pa uvrščajo biografije tudi vse slovenske knjižnice, v

kolikor je določena oseba živela in ustvarjala izven meja današnje Slovenije. V leksikon so vključene osebnosti, ki so oz. živijo na določenem območju, tam ustvarjajo ali kakor koli drugače zaznamujejo neko slovensko pokrajino. Od ljudi iz davne preteklosti pa do tistih, ki so svojo ustvarjalno in delovno pot šele prav začeli. Ker so nekatere osebnosti pripadale oz. pripadajo več pokrajinam, so lahko uvrščene tudi v več leksikonov. Za takšno osebo podatke dopolnjuje tudi več knjižnic. Ena takšnih osebnosti, ki so jo vnesli Gorenjci, je učiteljica Antonija Krašovec, ki je pred drugo svetovno vojno in takoj po njej poučevala tudi v Šalovcih.

Po leksikonu vsakega izmed območij je možno brskati na različne načine. Ko v iskalnik vtipkamo naslov *Obrazi slovenskih pokrajin* in nato izberemo prvi zadetek, se pokaže stran z logotipom leksikona in izrisanimi pokrajinami. Pod logotipom in zemljevidom Slovenije se pokažejo trije stolpci osebnosti. Skrajno levi prikazuje osebnosti, ki so bile v leksikon vnesene nedavno (*Zadnji vnosi*), srednji je namenjen tistim, ki se jih tiče določeni datum (*Na današnji dan*), v desnem pa so osebe izbrane kar tako (*Naključno izbrane osebe*). Desni stolpec se zaradi tega tudi spremeni ob slehernem obisku portala.

**Obrazi
slovenskih
pokrajin**

Na vrhu vstopne strani je iskalnik (*Išči*). Vanj lahko vtipkamo osebnost, ki nas zanima, z imenom in priimkom. Še bolje pa je, če v tem okencu uporabimo pravilo, ki velja tudi za tiskane biografske leksikone: vtipkamo priimek, vstavimo vejico in presledek ter dodamo ime (*priimek, ime*). Nekoliko bolj zahteven je sosednji iskalnik (*Napredno iskanje*). V njem je mogoče iskati osebnosti po najrazličnejših kategorijah: spol, priimek, ime, psevdonim, variante imen, datum ali kraj rojstva, datum ali kraj smrti, poklic in dejavnost, kraj delovanja ali občina, ki ji posameznik pripada. V posebnem okencu iskalnika *Napredno iskanje* je mogoče izbrati posamezni leksikon oziroma osebnosti določene pokrajine. Na ta način je mogoče pregledati vse osebnosti, ki so že predstavljene v določenem leksikonu, po abecednem vrstnem redu priimkov, ni pa mogoče znotraj posameznega leksikona preskakovati med začetnicami. Preskakovanje med začetnicami je možno le v okviru celotnega leksikona.

Geslo oz. biografija je prav tako razčlenjeno na več delov. Ko odpremo določeno osebo, se najprej izpiše njen življenjepis. V vrstici na vrhu pa je še več okenc. Posameznikov opus (*Dela*), nagrade, ki jih je prejel (*Nagrade*), viri, po katerih je bil zapis sestavljen (*Viri in literatura*), ter navezave na spletne strani, ki osebo natančneje predstavljajo (*Zunanje povezave*). V tem zavihku pozornost namenjamo tudi drugim knjižničnim portalom kot so *Dobreknjige*, *Kamra* ali *dLib*, v kolikor so zapisi na njih povezani z določeno osebo. Čisto na dnu pa so

podatki o avtorju zapisa in ustanovi (knjižnici), ki je zapis prispevala v biografski leksikon.

Prednost spletnega biografskega leksikona je vsekakor v tem, da je lahko sprotno dopolnjen z najnovejšimi podatki, za kar se uredništva še posebej trudimo. Z navajanjem večjega števila čim bolj relevantnih virov pa skušamo omogočiti, da bi bil leksikon primeren tudi za zahtevnejše uporabnike.

V leksikon Pomurci je bilo do danes vključenih že kar lepo število oseb z obeh bregov reke Mure. V uredništvu si prizadevamo, da bi ob osebnostih, ki so pokrajino zaznamovale v preteklosti, zajeli čim več pomembnih ljudi, ki živijo med nami, ki jih vsakodnevno srečujemo ali se z njimi soočamo prek medijev. S takšnimi osebnostmi največkrat navežemo tudi stik in jih zaprosimo za dovoljenje, da njihov življenjepis javno objavimo.

Na portalu pa imajo priložnost tudi uporabniki, da nam leksikon pomagajo širiti in odkrivati pomembne osebnosti, ki morda ustvarjajo bolj skrito in zadržano. V ta namen je na dnu strani zavihhek *Želite predlagati novo biografijo?*. Ob vstopu v to okence se odpre spletni obrazec, ki ga izpolnite in nam ga pošljete. Lahko pa nam vsak, ki bi želel, da nekoga uvrstimo v leksikon, piše tudi na elektronski naslov pomurci@ms.sik.si.

Portal sofinancira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Zapisane so v letu 2023 pripravljali Julijana Voroš, dr. Albert Halász in Lucija Kardoš iz PIŠK Murska Sobota ter Marko Vugrinec kot zunanji sodelavec.

V leksikon Pomurci so bile med januarjem in novembrom 2023 vnesene naslednje osebnosti:

- Štefan Kovač, narodni heroj
- Štefan Kühar, politik in publicist
- Franc Kerec, politik
- Bela Wellisch, tiskar
- Jože Zadavec, duhovnik in pisatelj
- Franc Talanyi, pesnik, publicist, politik
- Vinko Avguštin Škafar, duhovnik
- Rafael Mihalič, elektrotehnik
- Bálint Bellósics, etnolog
- Andreja Gomboc, astrofizičarka
- Tomaž Rauch, etnoglasbenik
- Jožef Magdič, psihiater
- Irena Šrajner, pisateljica

- Drago Ivanuša, skladatelj in pianist
- Mirko Rajnar, slikar
- Duša Škof, režiserka
- Lajos Vlaj, pesnik
- Suzanne Király Moss, slikarka
- Ferenc Király, kipar
- Márton Faragó, slikar
- Marika Danč Roth, umetnica s tekstilom
- Marija Kozar Mukič, slavistka in etnologinja
- Jutka Rudaš – profesorica madžarske književnosti in predstojnica oddelka za hungaristiko FF Univerze v Mariboru
- Anna Kollath – profesorica madžarskega jezika na oddelku za hungaristiko FF Univerze v Mariboru.

sl ▼

Iskanje ...

Napredno iskanje >

ABECEDNI SEZNAM

POKLIČI IN DEJAVNOSTI

Pomurci

Spletni biografski leksikon znanih Pomurk in Pomurcev vključuje podatke o osebnostih, ki so rojene v Pomurju, so tukaj živele in/ali se šolale, predvsem pa so s svojim delom zaznamovale razvoj pokrajine in zgodovinske meje Pomurja so v leksikon zajete osebnosti z območja upravnih enot Prekmurja, Prlekije, itn.

Spletno stran upravlja Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, sami oblikujemo in objavljamo vsebine v skladu z vsebinsko zasnovo biografskega leksikona. Veseli smo predlogov za uvrstitev novih osebnosti v leksikon. Pošljite jih na naslov pomurci@ms.sik.si ali preko spletnega obrazca.

